

2. Реґо Г.І. Дошкільне виховання у Закарпатті: витоки й історія розвитку (1836 – 1918 рр.) / Ганна Іванівна Реґо. – Ужгород : Патент, 2010. – 256 с.

УДК 791.228:159.954.2

ДОБОШ О. М., ГОПОНЬКО Д. Ю.,
Мукачівський державний університет

МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНИЙ ОБРАЗ: СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА

Майже всю інформацію із зовнішнього світу дитина сприймає зорово, у вигляді образів, з яких у подальшому формується її картина світу. Особливо привабливими зоровими образами є яскраві та динамічні анімаційні персонажі [4]. Однак, виконання вимоги зовнішньої привабливості для наймолодшої аудиторії не задовольняє потребу дітей у пізнанні та розвитку.

Мультиплікаційний образ повинен містити інформаційний ресурс (опис подій сюжету, діалоги персонажів тощо), а також стимулювати пізнавальний інтерес, допитливість глядача. Якісні мультиплікаційні образи є пізнавальними для дитини, насичують її не лише емоційно, а й морально, інтелектуально. Якщо дитина задає дорослим питання стосовно побаченого, то це є хорошим результатом перегляду мультфільму. В результаті перегляду мультфільмів відбувається поступове формування у маленького глядача шаблонів і штампів, якими вона керується у повсякденному житті.

Мультиплікаційний образ передовсім є предметом вивчення педагогів, психологів та мистецтвознавців. Питання візуальних образів розглядаються у працях З.І. Алфьорової, І.Б. Зубавіної, О.Ф. Нечай, О.М. Орлова, Ю.М. Усова та ін. Психологічні аспекти ролі мультиплікації у розвитку особистості дитини вивчали С.В. Асенін, Д.М. Бабиченко, Б.М. Крижанівський, М.В. Кузнецова, О.М. Матрусова, М.В. Ромашова, Є.Я. Сивоконь та ін.

Кіно і мультиплікація, будучи провідними сучасними екранними видами мистецтва, є найбільш доступними формами мистецтва і, по суті, формують смак і культуру суспільства, задають тон сучасному художньому мистецтву [1, с. 77].

Основне призначення художнього образу в мистецтві – відображати об'єктивну реальність у специфічній, переважно символічній, формі.

Художній образ містить певне емоційне забарвлення, позаяк переживання образу завжди включає його осмислення. Художній образ у мистецтві транслює пізнавальні, морально-ціннісні та емоційно-почуттєві компоненти. Цілісність функціонального спрямування формує інтерес глядацької аудиторії до художніх образів, представлених у візуальних видах мистецтва, зокрема мультиплікаційного.

У дослідженні Сітцевої М. В. вказано, що мультиплікаційний образ має ієрархічну структуру. Основними його складниками виступають тема та ідея, а також морально-естетичний зміст. Тематична своєрідність виражається у сюжетно-композиційній будові твору, а також його художньому і музичному

рішенні, що здійснюється відповідними зображальними засобами (метафори, алегорії, уособлення тощо). Ідейно-естетичний потенціал мультфільму відображається у показі моральних суджень та поведінки персонажів мультфільму, а також мотивації їх вчинків.

Отже, мультиплікаційний образ є органічним поєднанням ідейно-сюжетних, морально-ціннісних та художньо-зображувальних складників. Мультиплікаційний персонаж сам по собі ще не є завершеним мультиплікаційним образом, він слугує лише зовнішнім виразником ключової ідеї твору. Через зовнішність персонажів також транслюється ідейно-ціннісна компонента мультфільму.

Більшість мультиплікаційних образів є суто візуальними, загалом провідними об'єктами реалізації мультиплікаційної образності є герої мультфільму. Рідше в якості образів виступають предмети чи явища оточуючого світу, природа [3].

Предметні символи вказують на внутрішній сенс композиції мультфільму в цілому. Мультиплікація як мистецтво символічного відображення світу та подій здатна виражати предметне краще, повніше, виразніше, ніж будь-яке інше мистецтво [2].

У мультфільмі предметний світ показаний з точки зору персонажа, в його сприйнятті. Образи предметів у цьому випадку передають внутрішній рух людських почуттів, виражаючи настрій автора і його героїв. Таким чином, образи предметного світу здатні виражати настрій твору.

До основних засобів вираження мультиплікаційних образів відносимо: візуальні, аудіальні та кінестетичні засоби.

Візуальні зображальні засоби включають композицію мультфільму (що включає масштаб, динаміку сюжету, пропорцію та ін.) та кольорове рішення (тон, колір фону та героїв).

Аудіальні засоби включають тональність, інтонацію, темпоритмові характеристики тощо.

Кінестетичні засоби зображення мультиплікаційних образів виявляються у формі та розмірі персонажів, мірі їх абстрактності і символічності, мірі привабливості та інших рисах. Лише єдність структурних компонентів мультиплікації формує цілісний образ

Таким чином, мультиплікаційний образ є художнім символом, що транслює основну суть мультфільму.

Література

1. Матрусова А.Н. Современная российская мультипликация и кинематография: язык, стиль, культура / А.Н. Матрусова // Пространство языка – пространство культуры // Материалы регион. науч.-практ. конф. – М. : МАРХИ, 2013. –134 с. – С. 77-79.

2. Мудрость вымысла : мастера мультипликации о себе и о своем искусстве / сост. С.В.Асенин. – М. : Искусство, 1983. – 207 с.

3. Сітцева М. Сутність та структура мультиплікаційного образу / М.Сітцева // Психологія особистості. – 2013. – № 1 (4). – 165-172.

4. Орлов А.М. Аниматограф и его анима: Психогенические аспекты экранных технологий / А.М. Орлов. – М. : Имппэто, 1995. – 550 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>